

РОБЪРТ ШЕКЛИ ДЕМОНИТЕ

Превод от английски: Владимир Германов, 1996

chitanka.info

Докато се разхождаше по Второ авеню, Артър Гамът реши че пролетният ден е доста хубав. Не прекалено студен, а хладен и даващ сили. Чудесен ден, за да продаваш застраховки, каза си. Слезе от бордюра на Девета улица.

И изчезна.

— Видя ли това? — попита помощникът на касапина касапина. Стояха пред месарницата си и лениво наблюдаваха минувачите.

— Какво да съм видял? — попита касапинът, който беше червендалест, пълен човек.

— Онзи тип с шлифера. Изчезна.

— Изчезна — съгласи се касапинът. — Сви надолу по Девета. Какво от това?

Помощникът на касапина не беше видял Артър да свива надолу или нагоре по Девета, нито пък да пресича Второ авеню. Беше видял как изчезва. Само че трябваше ли да настоява, че е видял тъкмо това? Кажи на шефа си, че греши и чакай да видиш какво ще стане после. Освен това онзи тип с палтото сигурно наистина беше свил по Девета улица, иначе къде би се дянал?

Но Артър Гамът вече не беше в Ню Йорк. Беше напълно изчезнал.

Някъде другаде, не непременно на Земята, съществото, което наричаше себе си Нелзевул, гледаше една пентаграма. Вътре в нея имаше нещо, което не влизаше в сметките му. Гледаше го гневно, защото знаеше, че има сериозна причина да се ядосва. Години наред бе издирвал магически формули, бе експериментирал с билки и есенции, бе чел най-добрите книги по магии и вещерство. Беше вложил всичко в това гигантско усилие, а какъв беше резултатът? Не се появи демонът, който трябваше да се появи!

Разбира се, много неща можеше да не са наред. Ръката от труп например — не беше изключено и да е на самоубиец, защото и най-добрите търговци не заслужаваха доверие. Или пък линията на пентаграма да не е идеално права — много съществен момент. Или пък думите на заклинанието да не са в правилния ред — дори и една погрешно произнесена сричка би объркала всичко.

Така или иначе злото беше сторено. Нелзевул облегна едното си покрито с червени люспи рамо на огромната бутилка отзад и почеса другото с единия от подобните на кинжали нокти. Както обикновено, когато беше объркан, покритата му с шипове опашка затрепери неуверено.

Все пак беше някакъв демон.

Нещото в пентаграма обаче не приличаше на конвенционален демон. Отпуснатите гънки сивкава плът например... Но пък и историческите сведения бяха удивително неточни. Каквото и свръхестествено същество да беше, то трябваше да влезе в контакт с него. В това поне беше сигурен. Нелзевул подви копита по-удобно под тялото си и зачака странното създание да заговори.

Артър Гамът все още беше твърде стъписан, за да отвори уста. В един момент си вървеше по тротоара на път за застрахователното дружество и се наслаждаваше на пролетната утрин. Когато слезе от бордюра на Второ авеню и Девета улица, изведнъж се оказа тук. Където и да бе това място.

Докато все още леко се олюляваше, сред мъглата, която изпълваше помещението, успя да различи очертанията на огромно чудовище с червени люспи, седнало на бутовете си. До него стърчеше нещо като бутилка, само че висока поне три метра. Съществото имаше опашка с шипове. То се почеса по главата с нея и се вторачи в него с малки свински очички. Артър инстинктивно понечи да се отдалечи, но не успя да направи повече от крачка. Намираше се в очертана с тебешир фигура и поради някаква неизвестна за него причина не можеше да излезе извън белите линии.

— Така — каза червеното същество, когато най-накрая реши да наруши мълчанието. — Най-накрая те хванах.

Разбира се, то не употреби тези думи — звуците бяха съвършено непознати. Въпреки това обаче Артър разбираше смисъла им. Не беше телепатия, а сякаш си превеждаше чужд език.

— Трябва да кажа, че съм доста разочарован — продължи Нелзевул, когато уловеният в пентаграмата демон не отговори. — Според всички наши легенди демоните са страховити същества,

високи пет метра с крила и малки глави, с дупка на гърдите, през която изпускат силна струя студена вода.

Артър Гамът отлепи мокрия от пот шлифер от гърба си и го пусна да се свлече като купчина на пода. Подсъзнателно му допадна идеята, че демоните умеят да изхвърлят струя студена вода през гърдите си — стаята беше гореща като пещ. Сивият му костюм от туид вече беше изпомачкан и подгизнал от пот.

С мисълта дойде и примирението — с червеното същество, с тебеширените линии, с горещата стая — с всичко.

Беше чел по книги и списания, а беше гледал и по филмите, че когато човек попадне в странна ситуация, обикновено казва нещо от рода на: „Ощипи ме! Това не може да е истина!“ или „Боже мой, или сънувам, или съм пиян, или луд“. Артър нямаше намерение да говори подобни абсурдни нелепости. Първо, беше сигурен, че голямото червено същество няма да ги оцени, и второ, знаеше, че не сънува, че не е пиян и че не е луд. В речника му нямаше думи, с които да опише всичко това, но той разбираше ситуацията. Сънищата бяха едно, това бе съвсем друго.

— Никъде в легендите не се споменава за способност да си махаш кожата — каза замислено Нелзевул и погледна шлифера в краката на Артър. — Интересно.

— Това е някаква грешка — отвърна Артър с увереност. Опитът му на застрахователен агент му помагаше да запази самообладание — беше свикнал да среща всякакви хора, да се справя с всякакви заплетени ситуации. Очевидно съществото пред него се бе опитало да повика демон. Поради някаква грешка вместо на демон бе попаднал на него и все още бе с впечатлението, че той е демон. Грешката трябваше да бъде изяснена веднага.

— Аз съм застрахователен агент — каза той. Съществото поклати огромната си рогата глава. Опашката му прошумоля неприятно от едната до другата страна на стаята и обратно.

— Заниманията ти в другия свят не ме интересуват ни най-малко — изръмжа Нелзевул. — Не ме интересува и какъв вид демон си.

— Казвам ти, че не съм никакъв...

— Няма да ме заблудиш — изрева Нелзевул ядосано и се вторачи гневно в Артър от самото очертане на пентаграма. — Знам, че си демон. Искам драст.

— Драст!? Не знам какво...

— Отлично познавам демонските ти номера! — прекъсна го Нелзевул и се успокои с видимо усилие. — Аз знам, а и ти знаеш, че когато се извика демон, той трябва да изпълни едно желание. Аз те извиках и искам драст. Пет тона.

— Драст... — започна Артър неловко, застанал в най-далечния ъгъл на пентаграма, настрана от размахващото опашка червено същество.

— Драст, или воот, или хакатини или, суп-дер-оп. Все едно.

Артър Гамът си даде сметка, че говори за скъпоценности. Жаргонните думи му бяха непознати, но нямаше съмнение какво означават. Явно драст се наричаше валутата в тази страна.

— Пет тона не е чак толкова много — каза Нелзевул с лукава усмивчица. — Не и за теб. Можеш да се радваш, че не съм някой от глупаците, които искат безсмъртие.

Артър се зарадва.

— Ами ако не ти дам? — попита той.

— В такъв случай — отговори Нелзевул и се намръщи, — ще бъда принуден да те извикам отново... но вътре в бутилката.

Артър погледна зелената бутилка, която се извисяваше над главата на Нелзевул. Имаше широка и запотена основа и много тясно гърло — ако съществото успееше да го вкара вътре, нямаше да се измъкне никога. Ако успееше да го вкара.

Артър беше доста уверен, че ще успее.

— Разбира се — продължи Нелзевул, като се усмихна още по-лукаво, — няма защо да се правиш на герой. Пет тона суп-дер-оп не са много за теб. Аз ще стана богат, а ти трябва само да махнеш с ръка.

Замълча и усмивката му стана угодническа.

— Знаеш ли — заговори той след малко, — отделих доста време за всичко това. Прочетох много книги, похарчих цял куп воот. — Опашката изведнъж се удари гневно в пода като куршум, който рикошира в гранит. — Не се опитвай да ми пробутваш номера! — Това го изкрещя.

Артър разбра, че силата, която не му позволява да излезе от пентаграма действа на височина над ръста му, така че боязливо се облегна на невидимата стена. Тя не поддаде и той се отпусна с цялата си тежест.

Пет тона драст, помисли си. Явно това същество беше магьосник, Бог знае откъде. Може би от някоя друга планета. Очевидно желанието му беше да повика, изпълняващ желания демон, но бе попаднал на *него*. Искаше нещо и ако не му го даде... в бутилката. Всичко това изглеждаше доста неразумно, но Артър вече започваше да подозира, че повечето магьосници са неразумни.

— Ще се опитам да ти намеря драст — каза той, защото почувства, че трябва да каже нещо. — Само че ще се наложи да се върна до... долния свят, за да го взема. Не става така, както си мислиш, само с едно махване на ръка.

— Добре — съгласи се чудовището и застана до самата линия на пентаграмата. Изглежда го подигравателно и добави: — Имам ти доверие. Не забравяй обаче, че мога да те повикам когато си поискам. Няма начин да се измъкнеш, така че не се и опитвай. Между другото, името ми е Нелзевул.

— Имаш ли нещо общо с Велзевул?

— Той ми е працядо — отговори Нелзевул и изглежда Артър подозрително. — Беше военен. За нещастие той... — Млъкна рязко и се вторачи в Артър гневно. — Вие демоните знаете тези неща. Хайде, върви! *И донеси драст!*

Артър Гамът изчезна отново.

Появи се на ъгъла на Второ авеню и Девета улица, на мястото където беше изчезнал. Шлиферът се търкаляше в краката му, дрехите му бяха подгизнали от пот. Загуби равновесие за миг — преди Нелзевул да го освободи се бе подпирал на стената на пентаграмата — после бързо се наведе, грабна шлифера и забърза към апартамента си. За щастие по улицата нямаше много хора. Две излезли на пазар домакини го изгледаха зяпнали от почуда и бързо продължиха по пътя си. Наконтен мъж премигна четири-пет пъти, направи крачка към него, сякаш искаше да го попита нещо, промени решението си и сви по Осма улица. Останалите или не го виждаха, или не даваха пет пари.

Когато се прибра в двустайния си апартамент, Артър направи вълнителен опит да отпише всичко случило се като сън. След като позорно се провали, започна да преценява възможностите.

Би могъл да намери драст. Тоест, ако имаше как да разбере какво е това. Веществото, което за Нелзевул беше толкова ценно, би могло да е всичко. Олово или желязо например. Дори и при това положение изтънелите му финанси щяха сериозно да пострадат.

Би могъл да уведоми полицията. И да го приберат в лудница. Не, не става.

Би могъл да не занесе драст и да прекара остатъка от живота си в бутилка. И това не става.

Оставаше му само да чака, докато Нелзевул го повика отново и тогава да разбере какво е драст. Ами ако е обикновена кал например? Би могъл да я осигури от фермата на чичо си в Ню Джърси, ако Нелзевул си уреди транспорта.

Обади се в службата и каза, че е болен и че сигурно няма да оздравее още няколко дни, после си направи нещо за хапване в кухничката, изпълнен с гордост заради апетита си. Малцина, заплашени да прекарат остатъка от живота си в бутилка биха се хранили така добре. Разтреби апартамента си и облече тънък летен костюм. Беше четири и половина следобед. Излегна се на леглото и зачака. Към девет и половина изчезна.

— Пак си сменил кожата си — отбеляза Нелзевул. — Къде е драстът?

Опашката му потрепваше нетърпеливо, докато той подскачаше около пентаграмата и се взираше вътре.

— Не съм го скрил — отговори Артър и погледна Нелзевул в очите. — Ще ми трябва още малко информация. — Придаде си небрежен вид и се облегна на невидимата стена над тебеширената линия. — Освен това трябва да ми обещаеш, че след като ти доставя каквото искаш, ще ме оставиш на мира.

— Разбира се — отговори Нелзевул весело. — И без това имам право само на едно желание. Ето какво, ще положа великата клетва на Сатаната. Тя е абсолютно задължаваща.

— На Сатаната ли?

— Един от ранните ни президенти — обясни Нелзевул с почтителен тон. — Моят прадядо Велзевул е служил при него. За

нещастие... е, останалото го знаеш.

Нелзевул положи великата клетва на Сатаната и тя се оказа много внушителна. Когато свърши, синкавата мъгла в стаята бе станала червена, а очертанията на зелената бутилка затрептяха призрачно. Артър се потеше обилно дори и в летния костюм. Щеше му се да го беше извикал демон със студена вода.

— Това е то — каза Нелзевул и се изправи в средата на стаята, увил опашка около китката си. В очите му се появи странен копнеж — сякаш си припомняше отминала слава.

— А сега ми кажи каква информация искаш. — Той започна да крачи напред-назад. Опашката му се влачеше след него.

— Как изглежда драстът?

— Ами... мек, тежък...

Може би олово.

— Жълт.

Злато.

— Хм — промърмори Артър и погледна бутилката. — А понякога не е ли сив? Или тъмнокафяв?

— Не. Винаги е жълт. Понякога има червеникав оттенък.

Пак злато. Артър се вгледа в червеното чудовище, което се разхождаше пред него, изпълнено със зле прикрито нетърпение. Пет тона злато. Това струваше около... Не, по-добре да не мисли такива неща. Невъзможно.

— Ще ми трябва малко време — каза той. — Може би шейсет или седемдесет години. Ето какво, ще ти се обадя, когато...

Нелзевул избухна в смях. Явно бе докоснал рудиментарното му чувство за хумор, защото чудовището започна да се превива, да прегръща бутоните си и да издава весели звуци.

— Шейсет-седемдесет години! — възкликна той. Бутилката се разклати, дори и стените на пентаграмата потрепераха. — Давам ти шейсет-седемдесет минути. Или в бутилката.

— Един момент! — каза Артър от далечния край на пентаграмата. — Ще ми трябва малко... чакай!

Дойде му една идея и тя несъмнено беше най-добрата, която някога му беше идвала. Пък беше и изцяло негова.

— Ще ми е нужна точната формула, с която ме извика. Трябва да попитам в главната квартира дали всичко е наред.

Чудовището зарева и заруга, а въздухът стана черновиолетов. Бутилката зазвънтя съчувствено с вибрациите на гласа му, и сякаш самата стая се заклати. Но Артър Гамът държеше на своето. Обясни на Нелзевул седем или осем пъти, съвсем търпеливо, че ако го затвори в бутилката, никога няма да получи драст. Искаше само да му каже формулата, а това със сигурност не би...

Най-накрая я чу.

— И без номера! — предупреди го чудовището накрая, като посочи бутилката с две ръце и опашка. Артър кимна едва забележимо и отново се появи в стаята си.

* * *

Следващите няколко дни прекара в трескаво търсене. Някои от съставките на формулата се намираха лесно, като клонката от имел например или сярата. По-трудно беше с гробищната плесен и лявото крило от прилеп. Най-много го затрудни отрязаната ръка от убит човек. Най-накрая се снабди и с такава от един магазин, който снабдяваше медицинските учебни заведения. Собственикът го увери, че тялото, от което бе отделена ръката, е загинало от насилствена смърт. Артър подозираше, че собственикът се опитва да го излъже, но нямаше какво друго да направи.

Наред с останалите неща купи и голяма бутилка. Оказа се изненадващо евтина. Всъщност, каза си той, има някои компенсации за това, че живееш в Ню Йорк. Можеш да купиш буквално всичко.

За три дни успя да намери каквото трябваше. В полунощ на третия подреди нещата на пода в апартамента си. Луната светеше през прозореца — беше три четвърти, но във формулата не се казваше ясно в каква фаза трябва да бъде — и всичко беше готово. Артър нарисова пентаграмата, запали свещите и благовонията и започна заклинанието. Смяташе, че ако следва инструкциите точно, ще успее да извика Нелзевул. Единственото му желание щеше да бъде повече да не го безпокои. Просто не можеше да си представи как би могъл да се провали.

Синкавата мъгла изпълни стаята и скоро в центъра на пентаграма се появи нещо.

— Нелзевул! — извика Артър. Но не беше той.

Когато свърши заклинанието, нещото в пентаграмата беше високо поне пет метра и трябваше да се свие почти на кълбо, за да се побере под ниския таван. Беше страховито същество с малка глава и дупка на гърдите.

Артър Гамът бе извикал друг демон.

— Какво е това? — попита демонът и от гърдите му пръсна струя студена вода. Водата обля невидимите стени на пентаграмата и се стече на пода. Сигурно го бе направил машинално, защото стаята на Артър беше приятно хладна.

— Искам си желанието — отговори Артър.

Демонът беше син и невъзможно слаб. Крилцата му бяха съвсем малки и също синкави. Той плесна с тях един-два пъти по кокалестия си гръден кош и каза:

— Не знам кой си и как ме доведе тук, но е умно. Несъмнено е умно.

— Да оставим празните приказки — прекъсна го Артър нервно, защото нямаше представа кога Нелзевул ще го повика отново при себе си. — Искам пет тона злато. Нарича се още драст, хакатини или суп-дер-оп.

Всеки момент можеше да се окаже във вътрешността на бутилката.

— Изглежда — отговори демонът, — се трудиш под погрешното впечатление, че аз съм...

— Имаш двайсет и четири часа.

— Аз не съм богат — отговори охлаждащият демон. — Дребен бизнесмен. Ако обаче ми дадеш малко време...

— Или в бутилката — отсече Артър, посочи голямата бутилка в ъгъла и си даде сметка, че тя никога не би побрала петметров охлаждащ демон. — Следващия път, когато те повикам, ще имам достатъчно голяма бутилка — обясни той. — Сега нямах представа, че си толкова висок.

— Слушал съм разкази за изчезнали хора — заговори демонът. — Значи ето това се случва с тях. Долния свят. Но не мисля, че някой ще ми повярва.

— Намери ми драст — извика Артър. — Махни се!

Охлаждащият демон се махна.

Артър Гамът знаеше, че не би могъл да си позволи повече от двайсет и четири часа. Дори и това беше прекалено, защото никоой не беше в състояние да прецени кога на Нелзевул ще му омръзне да чака. От червеното чудовище можеше да очаква всичко, ако го разочарова за трети път. Някъде към края на деня се улови, че стиска тръбата на парното — като че ли щеше да му помогне, ако Нелзевул го повика! Все пак му беше приятно да се държи за нещо здраво.

Също така смяташе, че е срамно да налага волята си на охлаждащия демон по този начин. Беше повече от очевидно, че не е истински демон — не повече от него самия. Реши да не го вкарва в бутилката, ако не донесе драст — от това нямаше никаква полза, при положение че Нелзевул остане недоволен.

Най-накрая отново промърмори заклинанието.

— Ще трябва да разшириш пентаграмата — каза охлаждащият демон, когато се установи вътре превит на две. — Нямам място за...

— Махни се! — каза Артър и трескаво изтри пентаграмата. Нарисува я отново, този път върху целия под на стаята. Занесе бутилката — същата, защото не бе успял да намери петметрова — в кухнята, влезе в банята и произнесе заклинанието. Гъстата синкава мъгла се появи отново.

— Не бъди зъл — каза охлаждащият демон от вътрешността на пентаграмата. — Още не съм намерил драст. Има проблем и мога да ти обясня всичко. — Той плесна с крилца, за да прогони мъглата. Край него стърчеше бутилка, висока три метра. В нея беше Нелзевул. Той сякаш крещеше, но бутилката беше здраво запушена. Отвътре не излизаше нито звук.

— Открих формулата в библиотеката — обясни демонът. — Когато се получи, направо не повярвах на очите си. Винаги съм бил упорит като бизнесмен и това ми помогна. Не обичам свръхестествените работи, но трябва да гледаме фактите в очите. Както

и да е, хванах този демон... — посочи със слабата си ръка към бутилката, — но той не искаше да дойде. Наложих се да го затворя вътре. — Артър се усмихна, а охлаждащият демон въздъхна дълбоко. — Не искам да ме затваряш в бутилка — продължи след това, — защото имам жена и три деца. Знаеш как е. Застрахователният бизнес върви зле и така нататък, така че не бих могъл да намеря пет тона драст дори и да имам на разположение цяла армия. Все едно, когато накарам този тук да ги намери, ще...

— Вече не искам драст — прекъсна го Артър. — Искам да вземеш този с теб и да го пазиш. В бутилката, разбира се.

— Няма проблем — отговори синекрилият застраховател. — А пък драста...

— Не искам драст — възкликна Артър дружелюбно. В края на краищата колегите трябва да си помагат. — Застраховаш ли за пожар и кражба?

— Повече се занимавам с общи злополуки, но си мислех...

Нелзевул беснееше и кълнеше в бутилката, а двамата продължиха да разговарят за трудностите на професията си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.